5

KLUB KÖZLÖNY

Az MKKE KÖZGÁZ KLUB KIADVÁNYA
1984. XI. 14.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára
FOLYÓIRAT CSOPORT

Diadalkapukulcs

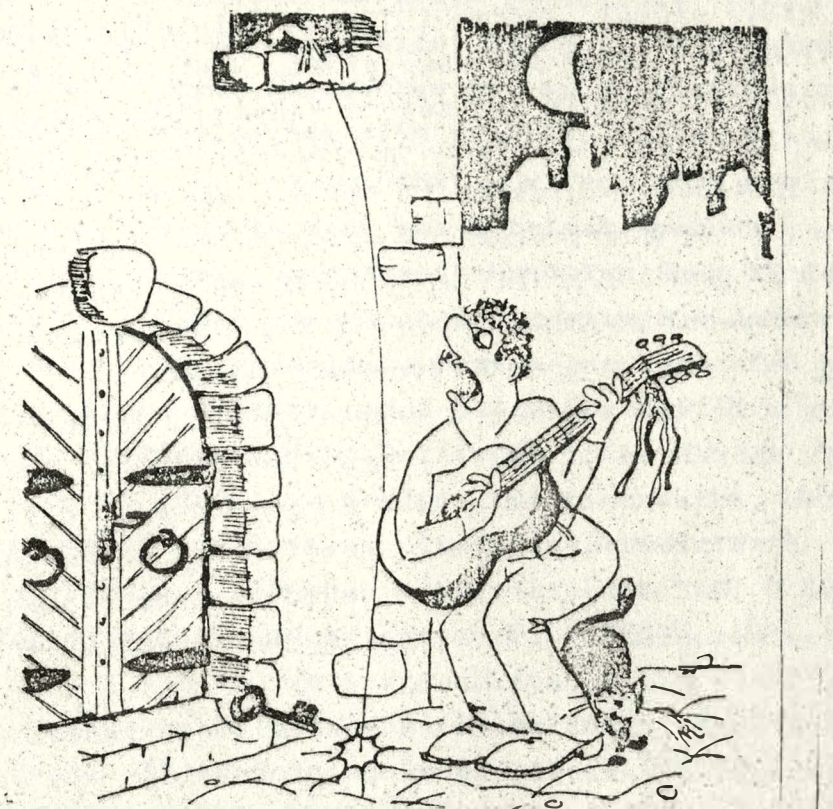

Forrás: Az UNICUM'84 c. kiadvány, a terjesztés előreláthatólag november 29-én indul! Pontos információk időben a közlönyben!

* * *

Klub Közlöny – Az MKKE KÖZGÁZ KLUB HETILAPJA
Felelős kiadó : Kovácsné Audikovszky Irén
Felelős szerkesztő : Budai János
Készítették : Szomoru Andrea, Reményik Kálmán, Merényi Miklós, Gellény Csilla®
Külön köszönet a lelkes társaságnak, akik összehajtogatták a lapot, és a sokszorosítónak, ahol elkészül.

A Közgáz Jazz Klub programja

november 10-én 19órától Szabados György - Jiri Stivin Duó

17-én 19órától Faragó - Lőrinszky Duó

Grencsó - Lőrinszky Duó

Szabados György /zongora/

46 éves, egyik legkiemelkedőbb, legmarkánsabb stilusteremtő alakja. A 60-as évek közepe óta játszik free jazzt. Első lemeze 1975-ben jelent meg Eskütő címmel. Előtte 1972-ben quintetjével megnyerte a San Sebastiani Fesztivál free-nagydiját. Nyolc évi kényszerpihenő után, 1983-ban adták ki második lemezét az "Adyton"-t. Játszik szólóban, új felállású triójával - melyben partnerei: Dresch Mihály és Geröly Tamás - és 1984-ben bemutatták 13 fős nagyzenekarra irt kompozicióját, melynek cime: Szertartászene a Napkirály tiszteletére. Többször hallhattuk már neves külföldi előadók társaságában is, többek között Anthony Braxton-nal és idén tavasszal Székesfehérváron Jiri Stivin-nel.

Jiri Stivin /fuvola és egyéb fúvóshangszerek/

A csehszlovákiai jazz elsőszámú reprezentánsa. Többször járt már Magyarországon, többek között a Közgáz Jazz Klubban is fellépet együttesével. Eddig öt lemezét adta ki a Supraphon cég, egyiken Tonny Scott, a másikon Pierre Favre, a többin Rudolf Dasek és más honfitárs zenészek voltak a partnerei. Legutóbb szólóban Debrecenben is hallhattuk, idén ősszel pedig Szabados Györggyel és Barre Philips-el trióban lépett fel Ujvidéken.

A két kiemelkedő hangszertudású és muzikalitású zenész helyenként a kortárs zenét érintő avantgarde-free produkciója - a székesfehérvári tapasztalatok alapján - igazi jazz csemegét igér.

Faragó "Kázmér"Antal /dob/

Szabados előző triójában vált igazán ismertté. Jelenleg a legjobb free dobosnak tartják hazánkban, bár éppúgy otthon van - legalábbis technikailag - a swing világában is. Mióta a trió megszünt kevesebbet hallani róla, Lőrinszkyvel és Grencsóval játszik duóban és tanit a salgótarjáni zeneiskolában.

Grencsó István /alt- és baritonszaxofon, fuvola/

A szombathelyi Masina Trió, majd a Grencsó Quartet vezetője. Rendkivüli tehetségü altszaxofonos, 1984 tavasza óta tagja a Dresch Quintetnek is. Többször fellépett már zenekarával a klubban.

Lőrinszky Attila /bőgő/

A Nyitott Csoportban vált ismertté, majd Binder Károllyal duóban arattak kiemelkedő sikereket. Tagja a Szabados nagyzenekarnak és szivesen vállal szólófellépéseket is.

Most már kicsit konkrétabban...

Alig egy hónapja , hogy e kiadvány hasábjain érzelmeim összecsaptak a Szerkesztőségével. Érzelmeim, mert kikristályosodott gondolatokról nem lehetett szó. Utána sokan kerestek meg azzal, hogy nem éppen világos gondolataimat fejtsem ki. Én azonben megfogadtam, hogy csiszolatlan intellektusomat nem villogtatom többet, annál inkább nem, mert a lap szerkesztői tapintatosan fel is hívták erre figyelmemet. A kisördög azonban, ugy látszik, ott motoszkált a lelkemben, mert az utolsó szám után ismét ugyanaz az érzés keritett hatalmába. Kitünően felkészült irodalomtanárom ugy három évvel ezelőtt adta kezembe Bálint György : "A toronyőr visszapillant" cimü kötetét . Irásairól azonban nem az az élményem maradt, amit a Közlönyben közöltek elolvasása után éreztem. Törtem a fejem, hogy mi lehet az oka. Rájöttem. Az irások előtt - a fene érti - mindig becsuszik valami, valami ami miatt azok más értelmet nyernek.
"...bosszankodásra ingerel, hogy egyetemünk klubjának Közlönye B.Gy.-öt... a szándékos félreértelmezés keserü utjára taszitja." Amikor ezt a mondatot leirtam, akkor arra gondoltam, hogy a lap idei első száma cimoldalán cenzúrázottságára célzott, majd Bálint Györgytől a göbbelsi propagandát és tájékoztatáspolitikát kritizáló irást közölt /természetesen 1934-ből/ Most azért gondoltam ismét a leirt mondatra, mert a SZKP filmművészeti irányelveiről nyilatkozó Aliev /a szerkesztőtől megtudjuk, hogy ő lett Andropov utódja a KGB-nél, s hogy mi az a KGB. / interjú után B. Gy.: "Müvész vigasztalj!" cimü irását közli. A párhuzam nyilván csak bennem merült fel, s ezt nem volt szándékában a Szerkesztőségnek sugallnia. Én most, az előzőektől teljesen függetlenül idézem B.Gy.: " Mégegyszer az Egyén és tömeg" cimü irásának egy általam kiragadott részletét /természetesen az irás 1937-es datálású/:"A nagy megtérések korát éljük. Ez nem csodálatos, hiszen napjainkban hatalmas érdekek és hatalmas eszmeáramlatok mérkőznek, és a küzdelem mind sürübb káoszában sokszor nehéz tájékozódni, és megállapitani, kinek van igaza.
A szellem emberei, akik minden korjelenségre sokkal érzékenyebben reagálnak, mint mások, gyakran magukban hordozzák a külső világ zürzavarának tükörképét. Fokozott érzékenység teszi a szellemi embert - fokozott érzékenység, de nem mindig fokozott tájékozódóképesség. Az iró mindig a legfájdalmasabban érzi át a válságot, de nem mindig találja meg a legbiztosabban a kiutat. Gyakran megesik, hogy tapogatózva keresi hol az egyik, hol a másik irányban.Ne legyünk igazságtalanok, ne tekintsünk minden irói irányváltozást és megtérést feltétlenül rosszhiszemünek. A legtöbb iró meggyőződésből tér át az ellenkező oldalra - még akkor is, ha véletlenül az a napos oldal. Csak a legkevesebb szellemi ember tud sokáig kitartóan ellenállni a győztesen előretörő eszmeáramlatoknak,"
Tévedés ne essék, nem én irtam, hanem ő!

- Merényi Miklós -

Kedves M.M.!

Érdeklődéssel olvastam soraidat, s a leirtak gondolkodásra késztettek. Ugy döntöttem, válaszolok, de mielőtt ezt megtenném, szeretnék lehetőséget adni másoknak is véleményük kifejtésére. Ezért csak az ezután következő számban válaszolok, s örömmel közölnék más véleményeket, hozzászólásokat is a témával kapcsolatban. Tehát várom a hozzászólásokat, vagy a Közlöny szerkesztőségben, vagy a KISZ bizottságon, vagy a Közgazdász szerkesztőségben kérem leadni. - Budai János -

K Ö N Y V A J Á N L A T

R Á K O S Y G E R G E L Y : F A R K A S D A L A
B A L A T O N É R T

Mottó: Mi van akkor, ha nincs már Balaton? Mit kezdünk a volt Balaton partján a harci kakasokkal és a sarki tyúkokkal?

Körkép a Balatonról:

"... térdig állok az iszapban és nem tudok úszni a koluokántól és a tüskés hinártól... ... a növényzet egyre gazdagabban tenyészik..

Ez a folyamat az eutrofizáció ... (tápanyagdusulás).

... a hinár terjedésével a zöldalgaállomány rohamosan csökken ... ezek ... alapvetően táplálékul szolgálnak /a táplálékláne végén -disz/ ... a halaknak."

A hinarasodás, szennyeződések, halpusztulások, iszaposodás prózai, és sajnos rajtunk, embereken múló okairól részletesen a könyvből tájékozódhatunk. Hagával a tóval az egyébként is igen vékony könyv első, rövidebb részében foglalkozik a szerző. A továbbiakban a tó ökológiájával, hogy hű legyek jövendő foglalkozásunkhoz: ökonómiájára tér át a szerző. Szellemes, jó tollú iró Rákosy Gergely. Éleslátással veszi észre, állitja pellengérre nemzeti öntoltságünkot, nemtörődömségünket, s egyesek úrhatnám, mindent bekebelező, mindenen és mindenkin átgázoló hajlamát. Nemcsak az Öreg Tó sorsát látjuk sötét szineikel festve, de az emberek felelősségére is rávilágit, s a Tó látogatóiról is elég lehangoló epizódokat mesél el ebben a rendkivül tanulságos és mindenkit érintő témakört boncolgató könyvben.

" ... Szépen kihizott férfi fekszik gumimatracon a térdig érő vizben, kezében tele sörösüveg, mellette hasonló szereléssel barátja(kollégája, cimborája, sógora). - B... meg, azért az Adria kékebb. Meghúzza az üveget, elégedetten böffent. - Kékebb hát, b... meg, láttad, nem? - Láttam hát, a kurva anyját! - De mélyebb, az igaz, a franeba van a feneke. - Hát az a franeba, szédült az ember belenézni, b... meg, oda úszni kéne tudni. - A Balaton mégiscsak a Balaton, a kurva anyját. - És legalább nincs cápaveszély, b... meg. Kiszza az üveget, és egy könnyed mozdulattal maga mögé hajitja. Majdnem eltalál egy labdázó gyereket. Az anya méltatlankodik, mire világot járt honfitársunk: - Húzzon a kölykére bukósisakot! Majd egy kissé halkabban cimborájához: - Azt hiszi, hogy egyedül övé a Balaton, a kurva anyját! ..."

BÁLINT GYÖRGY SOROZAT VIII.

INTELMEK KEZDŐ FELHÁBORODÓKHOZ

Felháborodom, tehát vagyok. A felháborodás - a mai társadalomban - a szellemi ember létének legmagasabbrendü kifejezése. Felháborodni nem személyes sérelmekért, elvi alapon: ez az entellektüel végső és legintenzivebb teljesitménye, ez az ő barikádharca. Ifjú entellektüelek, tenuljátok meg a felháborodás müvészetét!

A felháborodás nem csupán "negativum". Ha valami ellen felháborodom, annak ellenkezőjéért lelkesedem, ha valamit elutasitok, annak ellenkezőjét követelem. Lehet, hogy ez az ellenkező még nincs kéznél, és még nem is tudom pontosan, milyen lesz. Csak egy bizonyos: akarom, Akarom azzal, hogy nem akarom az ellenlábasát, a meglevőt, a fennállót. Egyelőre még birtokon kivül állok, még nem formálhatom meg tökéletesen az újat - most még csak felháborodhatom a meglevő ellen. A felháborodás a hatalom birtokán kivül álló entellektüel legerősebb fegyvere. Ezért nem lehetnek más szövetségesei, mint a birtokon kivül álló tömegek. Ifjú entellektüelek, kezdő felháborodók, sohase felejtsétek ezt!

Mi háboritja fel a szellem emberét? Semmi esetre sem személyes ügy. Ez csak bizonyos gyakorlati reflexet válthat ki belőle, haragot, irigységet, esetleg taktikus lépéseket. Hozzájárulhat ez is a felháborodáshoz, de - önmagában nem elég. Valami személyentúli kell hozzá, valami általános elvi. Az elnyomott, kizsákmányolt emberek tömegét a személyes sérelmek rendszeres, koordinált tömege teszi haragossá: a tömegnél a személyes és az általános, a gyakorlati és az elvi oszthatatlanul egy. Az entellektüelnél, akinek gondolkozása és munkája magányos jellegü, más a helyzet. A tömeg személyes sérelme az ő számára elvi sérelmet jelent, és csak ezen keresztül válik személyes élménnyé. A tömeg ügye az ő személyes ügyévé lesz - ha azzá segiti a megfelelő elvi funkció, a felháborodás. Csakis igy érthető, hogy vannak jómódban élő szellemi emberek, akik az éhező tömeg ügyének harcosaivá lesznek, és vannak nyomorgó szellemi emberek, akik rongyos ruhában, kinosan összekoldult két pengővel a zsebükben is a birtokon belül levők hivei maradnak. Ujra meg ujra vessétek emlékezetetekbe, ifjú entellektüelek: nem a személyes sérelem a döntő. Emlékeztek néhány híres, szociális iró esetére? Személyes sérelmük vitte őket a tömeg közelébe, ahelyett hogy a tömeg sérelme vált volna, az elv közvetitő közegén keresztül, az ő személyes ügyükké. Idővel valahogy belefáradtak a sértődésbe, melyre már kevesebb okuk is volt. Személyi ügyeik javultak, és ők megkötötték a maguk különbékéjét. Ifjú entellektüelek, okuljatok a példájukon.

- folytatás -

A ti felháborodástokhoz elvi alap kell, sőt, bizonyos fokig elméleti alap. Nincs magasrendű felháborodás elmélet nélkül. Tudni kell bizonyos dolgokat: csakis így háborodhattok fel egy hazug ember, egy csúnya szobor, egy pongyola gondolat vagy egy hazug, csúnya és pongyola társadalom ellen.

Van köztetek, aki nem tud felháborodni - vagy aki mindenen egyformán háborodik fel. Van, aki elviselhetőnek találja, hogy az erős Péter fejbe üti a gyenge Pált - és van, akit az is felháborit, hogy Pál vissza meri ütni Pétert. Az előbbiekről, a rendithetetlenekről, a "bölcsek"-ről most ne essék szó - ők azok a silány és használhatatlan entellektüelek, akikre találóan áll Wilde Oszkár mondása:"A bölcs ember mély nyugalommal türi a csapásokat, melyek felebarátját érik." Fontosabbak és veszélyesebbek a túl nyugtalanok, a túl háborodók. Sokan vannak, és rossz a szemmértékük. Az erős Péter támadó ütése és a gyenge Pál védekező ütése számukra egyforma. Ütni nem szabad, mondják, még visszaütni sem. Az ő szellemük diktálja a közelmúlt egy hiressé vált riportcimét, mely igy kezdődött: "Példátlan brutalitással védekeznek..." Ők azok, akik egyformán sajnálják a letaglózott borjút és a mészárost, aki izomlázat kap a taglózástól. Ők azok, akik mindkét félnek megértést ajánlanak, mikor az egyik már fojtogatja a másikat, ők azok, akik mindkét féllel szemben megőrzik szigorú semlegességüket, akkor is, mikor a gyengébb már alig piheg az erősebb markában. Ők azok, akik nem ismernek különbséget erőszak és erőszak között - és akik nem ismerik fel a nagy hasonlatosságokat sem. Mert nem minden erőszak szemmel látható, nem minden gyilkosság jár vérrel. Az éhség van olyan kegyetlen gyilok, mint a kés. Vannak, aki ket megdöbbent egy utcai zavargás néhány áldozata, de érintetlenül hagy százezer ember tengődő, lassú inségpusztulása. Ifjú entellektüelek, ne kövessétek ezeket. Tanuljátok meg jól, hova kell irányitani felháborodástokat. Drága fegyver, bünt követ el, aki helytelenül és felületesen használja. Ifjú entellektüelek, legyetek igazságosak: ne mérjetek egyenlő mértékkel!

És még egyet: sohase szégyenkezzetek felháborodástok miatt. Ne higgyétek, hogy "vad" és szellemi emberhez méltatlan indulat. Szokatlan és nemvárt helyzetekben bontakozik ki a legfényesebben az emberi méltóság. Legyetek okosak - ez az első szabály; de legyetek elszántak is, ez a második és nem kevésbé fontos, "Éljetek veszedelmesen" - mondta Nietzsche, és ezt még igy lehetne megtoldani: érezzetek veszedelmesen, sőt gondolkodjatok veszedelmesen. Ne hódoljatok az indulat és gondolat kettősségének, higgyetek e kettő egységében.

↗

- 2. folytatás -

A gondolat számitsa ki a távolságot és a szükséges lenditőerőt - aztán az indulat repitsen benneteket, egyéniségtek biztos, de szük partjáról, tágas veszélyek felé. Ifjú entellektüelek, vállaljátok a legnagyobb kockázatot: egy-egy nagy, döntő pillanatban veszitsétek el magatokat. Merüljetek alá a tömeg történelmi kavargásában, hogy később, a vihar után felbukkanva, derüs ég alatt, megujultan találkozzatok ismét magatokkal.

1936.

METRÓ SZÍNPAD

BUDAPEST VII., DOHÁNY U. 22.

TRAGIBOHÓZATOK

S. I. WITKIEWICZ:

AZ ŐRÜLT ÉS AZ APÁCA

A. L. KOPIT:

JAJ, APU, SZEGÉNY APU, A SZEKRÉNYBE BEAKASZTOTT TÉGEDET AZ ANYU, S AZ ÉN PICI SZÍVEM OLYAN SZOMORÚ !

AZ ELŐADÁSOK ESTE 19.30 ÓRAKOR KEZDŐDNEK (METRÓ KLUB, BP. VII., DOHÁNY U. 22. TELEFON: 220-278). JEGYEK A RADNÓTI SZÍNPAD SZERVEZÉSI IRODÁJÁBAN (BP. VI., NAGYMEZŐ U. 11.) ÉS AZ ELŐADÁS ELŐTT A HELYSZÍNEN VÁLTHATÓK.

JEGYEK ÁRA: 30.- Ft

ELŐADÁSOK: NOVEMBER 12,19,26

Jegyek a KISZ bizottságon kaphatók !!!

Speciális igényeiddel fordulj

speciális szaküzlethez!

Az ÁPISZ Kereskedelmi Vállalat számitástechnikai szaküzleteiben

Budapest IX., Dandár u.28. tel.: 141-928
Budapest XI., Budafoki út 7. 665-503

mind a lakossági, mind a közületi igényeket kielégitjük.

Néhány ajánlatunk:

SZÁMITÁSTECHNIKAI MÉDIÁK, TARTOZÉKOK

RENDSZEREK, ALKALMAZÁSI PROGRAMOK

FESTŐSZALAGOK, -KENDŐK

MÁGNESES HÁTTÉRTÁRAK, MÁGNESSZALAGOK

SPECIÁLIS IRÓESZKÖZÖK

MIKROSZÁMITÓGÉP

MIKROSZÁMITÁSTECHNIKAI KÖNYVEK

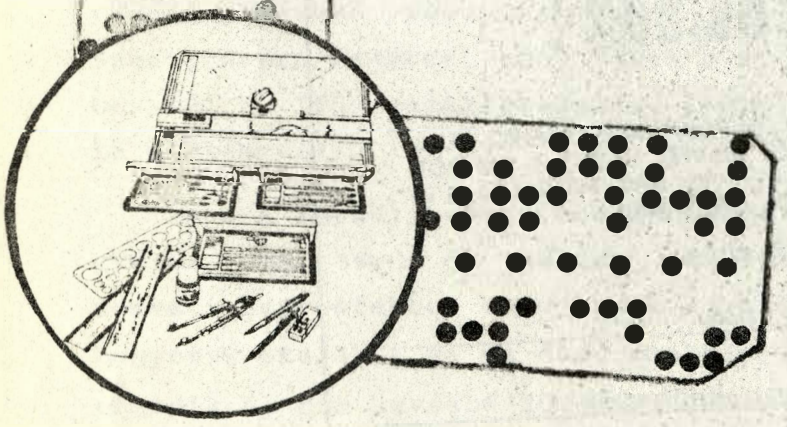

Várjuk boltjainkban, ahol konzultációs lehetőséggel, szaktanácsadással állunk az Ön rendelkezésére!

KARI PARLAMENTEK UTÁN, EGYETEMI PARLAMENT ELŐTT.....

(Jogok és kötelezettségek, korlátok és lehetőségek)

Csütörtök este, a kari parlament után bejött néhány első- és másodéves a szerkesztőségbe, és egyetemi életük eddigi legnagyobb csalódásának nevezték a lezajlott parlamentet. Nem mondom el és nem részletezem, miért, mindenesetre ez is tudatositotta bennem: nagyon sokan vannak, akik nem tudják, hogy maga az ifjusági parlament milyen fórum, kik, mikor, hogy hivják össze, kik vehetnek részt és kik szavazhatnak ott - és főleg: miről. Mert ezek ismeretében már kevesebb csalódás éri az embert, továbbá világosabban látja, miken kell/ene/ változtatni! A források, amik alapján e cikket irom: Magyar Közlöny 1971/76.és 1977/61. /számai illetve az 1980/86./ "Utmutató az 1984. évi ifjusági parlamentek megrendezéséhez" c. kiadvány. Mivel az "Utmutató ... " többször is hivatkozik az Ifjusági törvényre és a végrehajtására kiadott rendeletekre illetve azok módositásaira, először ezekből idézek néhány fontosabb passzust, utána ismertetném az "Utmutató.." lényegesebb részeit, majd néhány magyarázó, értékelő megjegyzést teszek hozzá.

I. Az Ifjusági Törvény

... 2§. A Magyar Népköztársaság biztositja az ifjuság jogát a tanuláshoz, a munkához, a müvelődéshez, a pihenéshez, a testneveléshez és a sportoláshoz, fejleszti ezek feltételeit, elismeri jogát a szervezeti élethez. ... 3.§. /1/... minden fiatal kötelessége, hogy szorgalmasan tanuljon, becsületesen dolgozzon, tiszteességesen éljen, védelmezze szocialista hazáját, szolgálja a társadalmi haladás és a béke ügyét. ... /3/ Az ifjuság magais felelős fejlődéséért: a társadalom és a maga javára öntevékenyen használja ki azokat a lehetőségeket, amelyeket számára a társadalom nyújt, éljen jogaival és teljesitse kötelességeit. ...
2.§ /1/ Az ifjuság nevelésének, oktatásának és képzésének alapvető intézménye az iskola. ... /3/ Annak érdekében, hogy minden fiatal egyenlő feltételek mellett élhessen a tanuláshoz való jogával, az állam - a társadalom hatékony támogatásával - segiti a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását és fokozott figyelmet fordit a hátrányos helyzetben levő fiatalok zavartalan tanulását akadályozó körülmények felszámolására. ...
11.§. Fokozott megbecsülésben kell részesiteni a pedagógusokat és mindazokat, akik az ifjuság nevelésével, oktatásával és képzésével hivatásszerüen foglalkoznak. Ezt a felelősségteljes feladatot csak erre alkalmas, feddhetetlen személyek láthatják el. /kiemelés tőlem/
12.§. ... arra kell nevelniük a fiatalokat, hogy becsüljék a munkát és a dolgozó embert, felismerjék a munka örömét és alkotó szépségét, tudatában legyenek társadalmi hasznosságának... .
14.§. /1/ Az állami szervek és a munkahelyek vezetői segitsék elő, hogy a fiatalok képzettségüknek és adottságuknak megfelelő munkakörben helyezkedjenek el és ennek, valamint képességeiknek megfelelő munkát végezzenek ...
15.§. /1/ A dolgozó fiatalok anyagi és erkölcsi megbecsülését a munka szerinti elosztás elve alapján a többi dolgozóval azonos módon biztositani kell. ...

↗

17.§. ... gondoskodni kell arról, hogy állampolgári jogaikkal és kötelezettségeikkel megismerkedjenek, ... jogaikkel élhessenek és kötelezettségeiket teljesithessék. /kiemelés tőlem/
18.§. ... az állami szervek ... kötelesek: a, a vezetésük alatt működő szerv tevékenységéről a fiatalokat tájékoztatni,a feladatok teljesitéséhez segitségüket kérni és azt igénybe venni; b, az ifjuság képviseletére jogosult szervek javaslatát megvizsgálni és - a lehetőséghez képest megvalósitani, állásfoglalásukról s annak indokairól a javaslattevő szervet tájékoztatni; c, az ifjuságot közvetlenül érintő jogszabályok és intézkedések meghozatala előtt azokat az ifjuság képviseletére jogosult szervekkel megtárgyalni, véleményüket kikérni, végrehajtásukba őket bevonni, lehetővé tenni számukra a végrehajtás ellenőrzését; ...
23.§. /1/ ... Óvni kell a fiatalokat az egészségre káros szenvedélyektől. ...
25.§. /1/ A fiatalok szabad idejének hasznos felhasználásához - különösen müvelődéséhez, szórakozásához, testneveléséhez, sportolásához és turizmusához - szükséges feltételeket az állami szervek, a szövetkezetek, valamint a társadalmi szervezetek együttes, céltudatos tevékenységével kell megteremteni, illetőleg továbbfejleszteni. ... /3/ A településfejlesztés során gondoskodni kell a fiatalok müvelődéséhez, szórakozásához, mozgásigényének kielégitéséhez, testedzéséhez és sportolásához szükséges létesitményekről. /kiemelés tőlem/
26.§. ... /2/ Az illetékes állami szervek támogatásával és segitségével a sportegyesületek biztositsák az ifjuság széles rétegei számára a testedzés és a sportolás lehetőségét. ...
27.§. /2/ A KISZ és az Uttörőszövetség jogosult: a, az ifjuságot az állami szervek, a szövetkezetek, valamint a társadalmi szervezetek előtt képviselni; b, az ifjuság munkakörülményeinek, müvelődésének és sportolásának továbbfejlesztését szociális helyzetének javitását kezdeményezni; c, az ifjuság érdekeit és törvényes jogait védeni, az ezeket sértő intézkedések ellen fellépni; d, az ifjuságot érintő rendelkezések és intézkedések esetén a jogszabályokban meghatározott egyetértési jogot gyakorolni.
28.§. ... /2/ A KISZ és az Uttörőszövetség választott tiszteségviselőit a jogszabályokban meghatározott munkajogi védelem illeti meg. ...
30.§. Az ifjuságpolitika állami megvalósitásáért a Minisztertanács felelős. A Minisztertanács határozza meg az ifjuságpolitika megvalósitása érdekében az állami szervekre és a szövetkezetekre háruló feladatokat, ellenőrzi azok végrehajtását. A társadalom fejlődésével és érdekeivel összhangban biztositja az ifjuságpolitikai célok megvalósitásához szükséges eszközöket és feltételeket. ...

Az Ifjusági Törvény végrehajtása tárgyában kiadott kormány határozat néhány érdekesebb pontja /ugyanabban a számban/:
14. ... b, az oktatási intézmények felett felügyeletet gyakorló szervek vezetői biztositsák, hogy a fiatalok munkaszüneti napokon és szünidőben is igénybe vehessék a kijelölt iskolák klub- szakköri stb. helyiségeit.
15. Az iskolaépületeket, a kollégiumi és a diákotthoni szálláshelyeket a tanulmányi szünetek alatt elsősorban a tanulóifjuság turizmusa és üdültetése céljára kell igénybe venni, illetőleg arra alkalmassá tenni. ...
18. A nevelési és oktatási intézményekben szélesiteni kell az ifjusági szervezetek és tanulói közösségek hatáskörét. ...

Az 1977-es MT-SZOT-KISZ KB együttes határozat az ifjusági parlamentek megrendezésének egyes kérdéseiről /+ az 1980-as módositás/ :
2. Az ifjusági parlament jogköre a következőkre terjed ki: a, állást foglal - az ifjusági törvény végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásával és - a vállalati /szövetkezeti, intézményi/ pénzeszközök ifjuságpolitikai célokra történő felhasználásával kapcsolatban /utolsó öt szó helyett az 1980-as módositásban: ... célú felhasználásának főbb területeivel kapcsolatban/; b, egyetértési jogot gyakorol: - az ifjusági törvény végrehajtását szolgáló megfelelő szintü intézkedési terv kiadásával kapcsolatban; c, dönt: - a felsőbb szintü parlamentek küldötteinek megválasztásáról és a továbbitandó javaslatokról.

2. Az illetékes KISZ- és szakszervezeti szerveknek az ifjusági parlamentekkel kapcsolatos jogköre a következőkre terjed ki: a, előzetesen véleményezik: - az ifjusági törvény végrehajtásáról szóló beszámolót; b, javaslatot tesznek: - a felsőbb szintü parlamentekre megválasztandó küldöttekre; - az ifjusági parlament összehivására; c, egyetértési jogot gyakorolnak: - az ifjusági törvény végrehajtását szolgáló megfelelő szintü intézkedési terv kiadásával; - a vállalati / intézményi/ pénzeszközök ifjuságpolitikai célokra történő felhasználásával kapcsolatban./módositás: utolsó bekezdés elő kerül - az éves tervezés során/.

Az "Utmutató ..." fontosabb részei:
A parlament állami fórum. Ülései nyilvánosak, de tanácskozási joga csak a szavazati jogú fiataloknak és a meghivottaknak van. Szavazati joggal vesznek részt az ülésen ... a többlépcsős parlamentek felsőbb szintjén az alsóbb szinteken megválasztott küldöttek. / Ha valaki nem tudná, nálunk többlépcsős a parlament,/ Meghivottak:a munkahely különböző szintü vezetői, a munkahelyi társadalmi szervezetek, a felettes állami és társadalmi szervek, társszervek képviselői. A parlament határozatképes, ha - munkahelyi-intézményi szinten /többlépcsős megrendezés esetn az alapszinten/ a tényleges dolgozó-tanuló fiatalok; - küldött parlamenteken pedig a küldöttek több mint 50%-a jelen van. Határozatképesség hiányában ujidőpontban össze kell hivni a parlamentet, ahol már 50% alatt is határozatképes. A parlament alapvető demokratikus joga döntenie a saját tanácskozásának menetéről, rendjéről, ügyrend hiányában is jogosult dönteni a tanácskozás rendjével kapcsolatos kérdésekről. A parlament üléséről jegyzőkönyvet kell készitenie. A parlamenten felmerülő - a rendező szerv hatáskörébe tartozó kérdésekre lehetőleg még az ülésen, szóban, de legkésőbb 30 napon belül irásban választ kell adni. A döntési hatáskört meghaladó észrevételeket, javaslatokat a közvetlen felügyeleti szerveknek továbbitani kell, azoknak pedig legkésőbb 60 napon belül válaszolni kell rá!!!

A küldöttek választásával kapcsolatban: a küldöttek személyére az illetékes KISZ- és szakszervezeti szerv tesz együttes javaslatot, de küldött személyére szóló javaslatot a parlamenten bármely szavazati jogú fiatal is előterjeszthet.

Az intézkedési tervekben biztositani kell a két parlament közötti időszakban elfogadott határozatok és az intézkedési terv időarányos végrehajtásának ellenőrzését és a fiatalok rendszeres tájékoztatását szervezett formában. Az ellenőrzést végző szervek jogositványai a következők:
- kezdeményezhetik intézkedések megtételét a mulasztások pótlására;
- jelezhetik a végrehajtás hiányosságait a felügyeleti szervek felé;
- kérésükre az intézkedési terv végrehajtásáért felelős állami-gazdasági vezetőnek tájékoztatást kell adnia az eddig megtett, illetve tervezett intézkedésekről. Az idén új, hogy Ifjusági Bizottságot is lehet választani, mely ifjuságpolitikai kérdésekben az állami-gazdasági vezetés véleményező, tanácsadó és ellenőrző szerve. E bizottság tagjainek legfeljebb a felét lehet a parlamenten választani. A bizottság elnöke és titkára kinevezés utján kapják meg a megbizást.

x x x x x x x

Mi az, ami a jogszabályokból, útmutatókból kihámozható illetve a tapasztalat alapján elmondható? Először nézzük magát az Ifjúsági Törvényt. Ne vitatkozzunk azon, jó-e a törvény vagy sem - az Ifjúsági Törvény csupán egyfajta ifjuságpolitikai irányelveknek az általánosság szintjén mozgó kodifikálása. Ez azért lényeges, mert a megvalósitáért a Miniszertanács a felelős. Nos, a törvény meghozatala óta eltelt időben jószerivel semmi érdemleges nem történt a megvalósitás érdekében, sőt itt-ott a törvényhez képest a MT-i rendeletek és határozatok bizonyos fokig visszalépést jelentettek.

Jó példa erre az MSZMP KB határozat a felsőoktatási reformról, amit

- 2 folytatás -

az államigazgatási szervek '81 óta halogatnak a határozat szellemében végrehajtani. Ez igy is marad addig, ameddig az államigazgatási szervek hatalmi túlsúlya megmarad, illetve nem épülnek ki hatékonyabb társadalmi, képviseleti kontrollmechanizmusok, szervek. Mindezek áttételesen jelentkeznek az Ifjúsági Parlament jogkörében, működési mechanizmusában is. Döntési vagy vétójoggal semmilyen fontos kérdésben nem rendelkeznek. Az egyetértési jog nem azonos a vétójoggal - hiszen egyet nem értés esetén a döntés felsőbb szerv elé kerül, s ott vagy figyelembe veszik a tiltakozásunkat, vagy nem. Ha keresztül akarnak vinni egy intézkedést, az egyet nem értésünk ellenére is megtehetik - és meg is teszik, mert semmilyen mechanizmus és jog nem kényszeriti a felsőbb szerveket érdekeink figyelembevételére. Állásfoglalásaink, véleményünk ugyan eljut az államigazgatási, döntéshozó apparátus kezébe, de vajmi kevés szerepet játszik a döntésben. Ez még nyilvánvalóbb, ha meggondoljuk a következőket: nem létezik olyan társadalom, amelyben az egyes egyének, rétegek, csoportok, bürokratikus és gazdasági szervek és szervezetek között ne lennének érdekkülönbözőségek vagy érdekellentétek. Ez alól a mi társadalmunk sem kivétel, az érdekkülönbözőségek, érdekellentétek nem antagonisztikusak, de elevenek, létezők s motiváló erejűek. Ha mindez párosul az államigazgatási szervek azon törekvésével, hogy a társadalmi élet úgyszólván minden szféráját államositsa - ez különösen '68 előtt volt igen erős, azóta mutatkoznak ennek oldása irányában biztató jelek - nyilvánvaló, hogy minden fontos vagy annak tartott kérdésben magának tartja meg a döntés jogát, figyelmen kivül hagyva azt, hogy a társadalom normális működése szempontjából ez hasznos, vagy káros. Innen tekintve ne csodálkozzunk az IP szük mozgásterén és hatókörén. Súlyosbitja a helyzetet, hogy az ellenőrzés terén sincsenek eszközök és garanciák arra, hogy a mulasztások pótlására kötelezhesse az IP a mulasztások elkövetőit.

Nem kevesen vannak a fiatalok között, aki mindezt - ha nem is tudatosul igy bennük - érzékelik. Ezért van az, hogy sokan távoltartják magukat az ilyen "megmozdulásoktól" - vagy csalódottan távoznak onnan, és megfogadják, többet nem mennek. Ezúton üzenem nekik, helytelenül teszik! Több okból kifolyólag. Először is, a helyzet nem olyan sötét, mint amilyennek látszik. A jogszabályokat figyelmesen böngészőnek feltűnik, hogy a KISZ-nek - mint az ifjúság (kiváltképp az egyetemi) egyetlen legális érdekképviselőjének (a szakszervezetet nem számolom ide) - van néhány olyan jogositványa, amelyek kihasználásával érhetnénk el eredményeket az érdekvédelem terén úgy intézményi, mint felsőbb szinten. Egy barátom szavaival: "a KISZ-t faltörő kosként lehetne használni." A másik ok, ami miatt nem javaslom a távolmaradást - az,hogy nem old meg semmit! Sőt, csak rosszabb lesz a helyzet. Ha valami rossz, vagy rosszul működik, nem attól lesz jobb, hogy nem veszünk róla tudomást, vagy távoltartjuk magunkat tőle. Nekünk kell megváltoztatni, vagy újat, jobbat létrehozni helyette.

Nekünk kell úgy fellépni az IP-n, olyan programmal és elszántsággal, hogy kénytelenek legyenek minket egyenrangú tárgyalópartnerként elfogadni. Fenáll természetesen annak lehetősége, hogy hatástalan marad fellépésünk az IP-n. Még ez esetben sem helyeslem a távolmaradást. Mert akkor már a spontán, tervszerűtlen és egyénieskedő felháborodásnál, távolmaradásnál már több, jóval több kell.

Tehát találkozunk november 22-én 14 órakor az egyetemi IP-n.

Budai János

Ui: A következő számban részletesen szó lesz arról, mit képviseljünk.

1111 Müegyetem rpt 3. tel:66-50-11/2369

Szkéné Színház

1984. NOVEMBERI MŰSOR

- 17-én, 18-án, 20-án este 8.00-kor
  a TANULMÁNY CSOPORT UJ BEMUTATÓJA
  M.BULGAKOV
  A Mester és Margarita
  rendezte: Somogyi István és Rókás László
- 21-én este 8.00-kor
  SZEMZŐ TIBOR
  /180-as csoport/
  szerzői estje
- 22-én este 7.00-kor
  BALASKÓ JENŐ
  Csoóri Sándor estje
- 23-án, 24-én, 25-én este 8.00-kor
  a DIVADLO NA OKRAJI /Prága/
  vendégjátéka
  "Hogyan ássunk aranyat" - Jack London elbeszélései nyomán
  "Megbízható alku a végzettel" - rock opera
- 29-én, 30-án este 8.00-kor és 9.30-kor
  HEIDEGGER
  Tillmann József
  performance

Figyelem!

Alkalmi munka!

15 fő könyvárusításhoz,
december 1-20 között.
A könyv címe
Amerika kos Hugelesben
Olimpia Amerikában
Terjesztői jutalék 15ft/könyv
Bővebb információ és jelentkezési a KISZ bizottságon.

Közép-
Kelet
Európai
Költők VII.

WITOLD WIRPSZA /lengyel,1918-,
magyarul a Mai lengyel költők,1967
c.antológiában/:

A mi nemzedékünk
Mi,fejlődésben visszamaradt nemzedék,
Egymás kis kezét fogjuk,
Sétálni megyünk.

Mellettünk fáradtan,hajlott gerinccel
mennek el a felnőttek,
Az égő bokorból valaki fennen hirdeti:
én vagyok a te Urad Istened.
S mi egyre csak
Egymás kis kezét fogjuk,
Sétálni megyünk.

Mellettünk Giordano Bruno sistereg a máglyán,
Amott Galilei vágja ki fortélyos védbeszédét,
Mi bezzeg
Egymás kis kezét fogjuk,
Sétálni megyünk.

Leszállunk a tenger mélyére,halak és algák
legyezgetik arcunk,
Megrugdossuk az elsüllyedt harangokat,
Behatolunk a tergeralattjárók kizsigerelt
testébe,
Tüdőnk tele vizzel,
Áttetszővé válunk akár a polipok,
De egyre csak kézenfogva,
És sétálni,egyre csak.

Lejjebb,lejjebb.

Mi,fejlődésben visszamaradt nemzedék.
Csapatunkban a kis Káin megölte a kis Ábelt,
Majd a kis Júdás felkötötte magát a fügefára;
Semmiség,
Mi egymás kis kezét fogjuk,
Sétálni megyünk.

CSERVENITS JOLÁN FORD.

TYMOTEUSZ KARPOWICZ /lengyel,1921-,
magyarul a Mai lengyel költők,1967
c.antológiában/:

Lecke csendből
Ha a pillangó
túl harsányan
csukta össze szárnyát -
rászóltak: ne lármázz!

Alig súrolta
a felriadt madár
tolla a napsugarat -
rászóltak: csend legyen!

Megtanitották
nesztelenül járni
az elefántot a dobon
az embert a földön

A fák hangtalan
álltak föl a mezsgyén
ahogy a hajszálak
a rémülettől

KERÉNYI GRÁCIA FORD.

ANEMONE LATZINA /romániai német/:
Szomorúság
S napfényes délelőttökön
látogatóba menni
olyan házakba,
hol senki sem lakik.

RITOÓK JÁNOS FORD.

MARIN SORESCU /román,1936-,
magyar kötetei: kb. féltucat kitünő kötet/:

Sakk
Én a világos nappal lépek,
ő a fekete alkonyattal.
Én egy álmot tolok előre,
ő elviszi egy háborúba;
aztán csellel tüdőmre támad,
kórházban töprengek egy évig,
új lépéseket találok ki,
s nyerek egy sötét napot tőle.
Ő balszerencsét tol utamba,
rák mattjával fenyegetőzik.
Én könyvvel gáncsolom el,amitől
visszavonulni kényszerül,miközben
néhány fontos parasztját elnyerem.
De ime,életem fele is ott van
feldölve már a tábla mellett.
Most kapsz egy sakkot - mondja ő -
s elveszted örömeidet.
Sebaj - felelem rá kajánul -
rosálok az érzelmeimmel.
Hátom mögött asszony,gyerek,
a Nap,a Hold,s a többi kibic
reszketve nézi lépéseimet.

Én tüdőmre szivom a slukkot,
és folytatom a játszmát.

LADÁNYI MIHÁLY FORD.

Seneca
Azt mondták,napnyugtakor
Föl kell vágnom az ereimet;
Most még csak dél van,
Még hátravan néhány kellemes óra.

Mit is tegyek?
Irjak Lucullusnak?
Semmi kedvem.
Cirkuszba menjek?
Nem kell már se cirkusz,se kenyér.
Jósoljam meg,milyen sors vár a bölcseletre?

Még egy óra elmúlt,
Még maradt négy,
A fürdőben forr a viz,
Ásitok és kinézek az ablakon,
Látom a napot,sehogy sem akar lenyugodni már,
Es borzasztóan unatkozom.

ZIRKULI PÉTER FORD.